

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Strašne povodnji.

Sneg, ki je v ogromni množini pre-zgodaj pokril ne samo gore, temveč tudi doline, se je vsled južnega vremena stajal v par nočeh — gore so postale gole kot poleti. Silna množina vode je naenkrat privrela izpod gora, tajajoči se sneg po dolini in neprestani dež sta dovajala še nove množine in tako nobena struga ni mogla več požirati strašnih množin vode. Nastale so povodnji, kakršnih niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Škoda je ogromna.

V soboto so došla naslednja poročila:

Ljubljansko Barje pod vodo.

Celo Barje je podobno ogromnemu jezeru. Že od Karlovskega mostu se vidi Barje pod vodo. Do mitnice na Izanski cesti je še mogoče hoditi, od tam naprej pa tudi cesta izgine popolnoma pod vodo in je mogoče po njej samo še voziti. Hiše so vse v vodi, ljudje se morejo prepeljati samo po čolnih ali nalašč za silo zbitih splavih. Voda sega povsod že do oken. Pohištvo je v nevarnosti. Najbolj trpijo svinjaki, hlevi, kozolci in različne shrambe. Pridelek, kar ga ne leči višje, je uničen. Požarna bramba je bila včeraj popoldne na delu, da pomaga ljudstvu reševati najnujnejše stvari, da jih voda ne odnese. Tudi mestni avtomobil je pridno vozil. Župan se je z inženjerji sam podal na lice mesta, da vodi in nadzoruje pomožno akcijo. O šolskem obisku otrok seveda ni govora. Koliko škode bo voda tudi prizadajala zdravju! Ljudje morajo spati v mokroti, ko voda sega že do roba postelj. Treba je tudi ves dan po vodi broditi, da se pridelki shranijo višje, kolikor je sploh mogoče, da se dragocenejše stvari odnesejo na podstrešje, da se reši živina itd. Voda seveda še narašča.

Strašna povodenj ob Savi.

Zadnja dva dni je Sava strahovito narasla. Bohinj je ves pod vodo, mostovi so podrti, ceste preplavljene, tako da je Bohinj odrezan od ostalega sveta. Pri Hrušici je Sava odnesla dva lesena mosta. Pri Podnartu je Sava preplavila železniško progo, promet se vrši samo s prestopanjem. Most pri Podnartu je Sava,

kakor se poroča, odnesla. Pri Kranju sega Sava že skoro do železniške proge. Voda je odnesla velike množine lesa in sploh napravila ogromno škodo. Tudi Kokra je silno narasla. Elektrarna ob Kokri je pod vodo in Kranj je brez električne razsvetljave. V obratu je ostala edinole elektrarna Zabret in Komp. v Britofu pri Kranju.

V Medvodah je ob izlivu Sore v Savo nastalo velikansko jezero. Voda nosi hlude, svinjake in razne druge predmete.

V št. Vidu nad Ljubljano je elektrarna ob Savi pod vodo in so vse okoliške vasi brez elektrike. V št. Jakobu ob Savi so ogroženi prebivalci ponoči streljali na pomoč. Zalog je silno ogrožen. Vsi mlini in hiše ob bregovih so v vodi na meter visoko. Med Zalogom in Zadobravo je nastalo veliko jezero. Neka kmetica je hotela rešiti prašiče, pa je pri tem utonila. Na pomoč je prišlo vojaštvo. Tudi med Zalogom in Kresnicami je Sava poplavlila vso okolico. Ogrožena je tudi železniška proga. Vlaki vozijo z največjo previdnostjo. Od Zidanega mosta do Zagreba se je Sava v širokem pasu razlila čez desni breg in napravila ogromno škodo. V nevarnosti je Krško, ker voda že dosega višino mesta.

Kamniška Bistrica.

Kamniška Bistrica je silno narasla in prestopila bregove. Na mnogih krajih je voda vdrle v hiše. Posebno so narasli njeni pritoki. Tuhinjska dolina je pod vodo, Tudi Radomlja, ki teče skozi Črni graben, povzroča ogromno škodo. Na več krajih je raztrgala državno cesto. Vas Dob je ogrožena.

Porušeni in poškodovani mostovi.

Most čez Savo pri Boštanju je močno poškodovan. Promet je zaprt. — V Bohinju so trije mostovi podrti. Promet med Sotško in Bohinjsko Bistrico je nemogoč. Škoda je velikanska. — Most pri Gorjah je podrt. Na cesti proti Jezerskem je voda odnesla en most. Promet je ukinjen. — Most čez Savo pri Krškem je v nevarnosti. — Pri zgradbi mostu pri Sv. Petru v Savinjski dolini je novi zabetonirani srednji steber v nevarnosti, da ga voda podere. — V Litiji sega Sava do vrh mostu.

Krška vas pod vodo.

Krška vas, 30. nov. Krška vas je pod vodo. Ljudje so živino rešili, živeža pa ni bilo mogoče spraviti na varno. Take vode ne pomni tu nihče.

Krka.

Tudi Krka je silno narasla. Novomeška okolica je vse pod vodo. Škoda je velikanska. Mesto Kostanjevica je pod vodo.

Poplavljen Savinjska dolina.

Celje, 30. nov. (Izv.) Savinja in njen glavni pritok v Celju Voglajna ste tako narasli, da ljudje ne pomnijo take povodnji. Ne samo slovit mestni park, marveč tudi del mesta je pod vodo in vsa okolica, tako da je mestno prebivalstvo od ostalega sveta popolnoma odrezano. Savinja prinaša seboj hlude, bruna, deske in cela, izravana drevesa, ki butajo ob oba lesena mostova, da ljudje vsak hip pričakujejo, kdaj ju odnese voda. Tudi most preko Voglajne je v nevarnosti. Gromenjo narasle vode je tako silno, da še povečuje v prebivalstvu strah. Savinja je poplavlila tudi del Savinjske doline. Med Zalcem in Celjem je glavna cesta sploh pod vodo, kakor postranske ceste, n. pr. cesta na Ostrožno. Tudi manjši potoki kot Hudinja, Koprivnica in drugi

Pozor!

Preselitev!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. s. o. s.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela «UNION». — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 0/0

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 0/0, vez. tudi po 6 1/2 0/0

VARNOŠT za branilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavbne delniške družbe hotela «Union» v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

so silno narasli in pokrajino poplavalili. V mestu deluje z velikim naporom požarna bramba.

VELIKE POPLAVE NA HRVATSKEM.

Zagreb, 30. nov. (Izv.) Zadnje dni je Sava neprestano rastle, včeraj pa so se privale velikanske mase vode. Tako velike Save pri Zagrebu ne pomnijo že od leta 1895. Danes je Sava prodrla novi nasip, ki so ga zadnja leta napravili. Voda je poplavela ves teren na levem bregu pa je pri Trnju prišla že v bližino državnega kolodvora. Sava še vedno raste. V neko hišo je vdrla voda in je v hiši utonila neka ženska, ki je bila božjastna. Policija in pionirji so na delu, da rešijo, kar je mogoče in pomagajo ogroženim ljudem. Sava je narastla za 4 m nad normalo. Železniški promet se vrši samo do Zaprešiča.

Zagreb, 30. nov. (Izv.) Sava v okolici Zagreba je narastla tako, kakor tega ne pomnijo ljudje že 25 let. Ogrožena so sela Horvati, Trnje, Prudi, Rudište in Remetinec. V okraju Dugoselo so ogrožena sela Rugvica, Novaci, Oborovi, Prečno, Prevlaka in druga. Danes je narastla Sava na 4 m 10 cm nad normalo, to je, 70 cm nad včerajšnjim stanjem. Vse hiše ob Savi so pod vodo. Voda je odnesla oba kopališča na Savi pri Zagrebu. Danes je voda nosila s seboj cel most; ljudje sodijo, da je to most iz Stupnika pri Zagrebu. Voda odnaša iz hiš pohištvo. Ljudje se prevažajo po čolnih. Več tisoč ljudi je brez stanovanja. Most za pešce preko Save pri Zagrebu je samo za 1 meter in pol nad vodo. Vojaštvo in požarna bramba se udeležujejo rešilne akcije. Mobiliziranih je več desetkov čolnov za prevažanje ljudi in njihovega imetja. Polja na obeh straneh ceste so popolnoma poplavljeni. Na progi Dobova—Savski Marof je železniški promet prekinjen. Na Stepoj cesti (Zagreb) je voda drla skozi okna v neko hišo, kjer se je nahajalo troje otrok, ki se niso mogli rešiti in so utonili. Župan je podvel akcijo, da se ljudje namestijo po raznih javnih poslopih.

Vode so sedaj že zelo upadle in bo še-le sedaj mogoče ugotoviti ogromno škodo, ki jo je povzročila povodenj.

Tudi iz drugih držav poročajo o velikih povodnjah, zlasti iz Italije, kjer je v bližini mesta Brescia utonilo nad 600 oseb. —

Povodenj v Sloveniji v narodni skupščini.

Sijajen nastop naših poslancev. Vlada se zbalala. Puclja ni zraven.

Povodenj je v Sloveniji povzročila ogromno škodo. Naši poslanci so takoj v ponedeljek na prvi seji narodne skupščine po poslancu Sušniku vložili nujen zakonski predlog za pomoč od povodnji oškodovanim prebivalcem in zahtevali, da se predlogu prizna nujnost in v svrhu proučavanja izvoli poseben odbor. Predlog se glasi:

»Predlog zakona po povodnji oškodovanim prebivalcem

2

§ 1.

Za brzo popravo železnic, državnih, okrožnih, srezkih in občinskih mostov, cest in potov, ki so bili poškodovani po poplavi, nastali koncem novembra po naši državi, se dovolijo vsi krediti, ki jih smatrata ministrstvo za javna dela in železniško ministrstvo v sporazumu s finančnim ministrom za potrebne. Obračuni o izdanih zneskih se imajo naknadno predložiti narodni skupščini v odobrenje.

§ 2.

Za prebivalstvo, ki je po omenjeni poplavi izgubilo hiše, gospodarska poslopja, žage, mline, orodje, pridelke itd., ali bilo na njih oškodovano, se določi v podporo 20 milijonov dinarjev. Ako je potreba večja, se pooblašča ministrski svet, da proti naknadnemu odobrenju obračunov po narodni skupščini dovoli še nadaljnje kredite.

§ 3.

Naroča se ministrskemu svetu, finančnemu ministru, železniškemu ministru in ministru za javna dela, da izvrše ta zakon.

Že med branjem predloga se je pričelo med Pašičem in ostalimi ministri posvetovanje, čigar rezultat je bila izjava predsednika Jovanovića, da prekine sejo za 10 minut, češ da to želi finančni minister, da se točneje seznanj s predlogom. To proučevanje je bilo seveda samo izgovor, kajti potem, ko se je seja nadaljevala, je v imenu vlade minister za javna dela Uzunović izjavil, da vlada ni za nujnost, češ da je potrebno prej na licu mesta izvesti pregled, da se točno ugotovi visokost škode. (Medklici iz vrst Jugoslovanskega kluba: »Hočete zopet komisije z mastnimi dnevniki!«)

Nato se je prešlo na glasovanje, ki je bilo zelo zanimivo. Predsednik Jovanović je namreč odredil glasovanje z vstajanjem in je dejal: »Kdor je za predlog, naj sedi, kdor je proti, naj vstane!«

Večina narodne skupščine je obsedela, ali kljub temu je predsednik Jovanović izjavil, da je večina predlog odobila. Po tej izjavi nastane v parlamentu velikanski vihar protestov. Poslanci Jugoslovanskega kluba protiglasujejo proti temu, češ, da je večina predlog sprejela. Predsednik Jovanović se izgovarja in izjavlja, da je čisto lahko mogoče, da se je motil, in da odreja ponovno glasovanje. Med velikanskim nemirrom poizkuša predsednik izvesti glasovanje. Celokupna opozicija burno protestira. Dr. Kulovec: »Nujnost je sprejeta. O ponovnem glasovanju ni govora. Ne sme se dvakrat glasovati!« — V dvorani nastaja vedno večji nemir in hrup, v katerem se predsedniku končno posreči odrediti ponovno glasovanje. Protj predlogu glasujejo radikali, Nemci in džemijetovci. V zbornici je nastal ponovno še hušji nemir. Opozicija burno protestira. Na račun vlade in posebno Nemcev padejo pikri medklici. Poslanca Žebot in Vesenjaj kličeta Nemcem, posebno poslancu Schauerju: »Boste zopet pozneje tajili, da niste glasovali proti predlogu. Glasovali ste za dvanajstine, za povišanje davkov, sedaj pa trdite, da niste.« — Jugoslovanski klub najodločneje protestira proti izigravanju parlamentarnih principov. Padajo medklici:

»Sramota!« »Fej!« — »Za vse lumparije imate milijone, a za reveže, ki so trpeli po strašni povodnji, nimate denarja.« — Poslanec Žebot: »Skandal! Korupcionizem medete milijarde! To je lopovščina! Za kanone imate milijone! Dajte nam naš denar nazaj, pa si bomo sami dovolj in hitro pomagali! Mi ne rabimo vaše miloščine!« — Nemir postaja vedno večji. Poslanci se prerekajo, tolčejo po klopeh, tako da ni mogoče razumeti niti besede. Pašič in drugi ministri se nervozno premikajo na svojih klopeh, predsednik neprestano zvonji, polne galerije z napetostjo pričakujejo izida. Predsednik ponovno skuša nadaljevati sejo, a je ves njegov trud zaman in zato končno prekine sejo.

Tudi med odmorom je vladal še vedno velik nemir. Nemci so se drug za drugim osramočeni odstranili iz dvorane.

Med odmorom so se sestali šefi parlamentarnih klubov, ki so razpravljali samo o omenjenem incidentu. Ugotovili so ponovno, da je pomoč zelo nujna. Ugotovili so dalje, da je bilo prvo glasovanje pravilno in da je za nujnost glasovala velika večina. Radikali so hlinili, da so tudi oni za pomoč Sloveniji.

Istčasno se je vršila vladna seja. Ker so ministri uvideli, da je vlada doživela veliko blamažo, so poslali na sejo klubskih šefov posebnega parlamentarja, da se pogaja za kompromis, ki naj bi prikriklj vladno blamažo. Opozicija je zahtevala od vlade, da sprejme predlog Jugoslovanskega kluba. Vlada je na to pristala, in na seji je minister Trifunović kasneje izjavil, da vlada pristane na to, da se na prihodnji seji izvoli poseben odbor za proučevanje predloga nosil. Sušnika.

Zanimivo je, da poslanca Puclja niti zraven ni bilo, ko je šlo za to prepotrebno in nujno pomoč slovenskemu ljudstvu.

Samostojne laži o Kmetijski družbi.

Samostojni vidijo, da so jo s svojim nasiljem v Kmetijski družbi zavozili, zato si sedaj skušajo pomagati z lažmi, ki z njimi delujejo že celo v »Kmetovalcu«. Gospod Pipan trdi, da državna oblast ni prav nič ugotovila glede družbinega poslovanja. Ker ima g. Pipan jako kratek spomin, ga mi spomnimo na sledeča dejstva. Ko sta bila zadnjč povabljeni oba podpredsednika k vladi, se je od vladne strani povedalo g. Pipanu v obraz, da so vse odredbe nepravilno sklicanega sklicanega glavnega odbora neveljavne, povedalo se mu je tudi, da bo vlada, če se razmere pravočasno ne uredijo, občni zbor prepovedala, ker ni pravilno sklican. Pod vtisom te izjave se je g. Pipan izjavil za to, da se glavni odbor razpusti in postavi vladni komisar. Vse to so slišale tri osebe, ki so bile poleg njega navzoče.

Isti g. Pipan je končno pristal tudi na razsodišče, kakor to piše tudi zadnji »Kmetijski list«. Medtem so si pa samostojni pod pritiskom g. Jamnika.

ki hodi za samostojnimi odborniki kot angel varih in jih čaka po cele ure pred vrati, premislili in odklonili razsodišče. Jasno je, da vlada sedaj družbo lahko kratkoma razpusti. Samostojnim je družba deveta briga, njim gre le za njihovo magnatsko komando. Tisti, ki morajo sedaj ščititi družbo pred samostojnimi požigalci, so naši odborniki, in ti bodo storili svojo dolžnost, da se tako važna naprava ohrani slovenskemu kmetu. Kaj je z občnim zborom Kmetijske družbe? Na razna vprašanja odgovarjamo, da je pokrajinska vlada izjavila, da je od g. Pipana razglašeni občni zbor nepravilno sklican in da ga bo morala vsled tega prepovedati, če tudi šele zadnji trenutek. Ker je vlada sklicala za četrtek še enkrat zastopnike obeh strank, bomo naše podružnice končno posebej obvestili o položaju.

Za kaj se zanima Pucelj. Isti dan, ko se je šlo v belgrajski zbornici za podporo po toči oškodovanim, je Pucelj pritiskal kljuko na pokrajinski upravi, da reši, kar je zavozil njegov prijatelj Jamnik v Kmetijski družbi. Opozarjamo ga pa, naj bo previden, ker se lahko zgodi, da se g. Jamnik čez noč vdinja kaki drugi stranki, kakor je to njegova navada.

Kdo hoče uničiti Kmetijsko družbo?

V svojih zadnjih številkah obdoljuje »Kmetijski list« SLS, da hoče uničiti Kmetijsko družbo. Bolje bi bilo, da je o tem molčal. Odborniki Kmetijske družbe se še dobro spominjajo, kako je pokojni predsednik Pirc v sejah ponovno razmotrival vprašanje, da se opusti blagovni obrat pri družbi, ki se naj posveti samo strokovnemu delu. Pri tem se ni oziral na ugovore odbornikov iz Štajerske, ki so popolnoma upravičeno sodili, da Kmetijska družba brez blagovnega prometa, ki ji nudi potrebna sredstva, strokovno sploh ne more delovati in bi morala v kratkem propasti. Vkljub temu je Pirc v letošnji februarški seji ponovno dal ta svoj predlog v razpravo. Proti njemu so najostreje nastopili odborniki za Štajersko, dočim so ga oni za Kranjsko odločno podpirali. Obenem se je razpravljalo tudi o predsednikovem predlogu, naj se družbeno uradništvo blagovnega oddelka pozove, da si drugod poišče službe. (Pirc je že vedel, zakaj? Op. ur.) Če bi se tedaj ta predlog izvedel, bi morala družba likvidirati svoj blagovni obrat, ki bi (tako so si namreč zamislili voditelji SKS) naravno prešel v roke »Ekonom«. Ta zadruga je bila namreč svoičas ko Kmetijska družba še ni bila v rokah SKS, ustanovljena samo z namenom, polagoma pritegniti kmetijske podružnice v svoj delokrog, v katerem smislu je že Pirc deloval. Tako izoleđa resnica tega poglavja. In v tem smislu delujejo po smrti svojega prvega voditelja odborniki iz Kranjske pod vodstvom njegovega naslednika ter neprestano ovirajo vsako akcijo v strokovnem in blagovnem oziru ter so že dosedaj pro-

vzročili družbi ogromno škodo. Če pride kdaj Kmetijska družba popolnoma v roke SKS, teh »prijateljev našega kmeta«, potem vedite, slovenski kmetje, da je z istim dnevom vaša največja stanovska organizacija pokopana.

Naši poslanci v finančnem odboru.

Dopoldne se je generalna debata o proračunu nadaljevala. Prvi je govoril dr. Kumanudi, ki je branil svoj lanski proračun in polemiziral proti očitkom, ki mu jih meče minister Stojadinović v svojem tisknem ekspezeju v obraz. Finančni minister mu je odgovarjal in zopet trdil, da mu je Kumanudi pustil prazne blagajne. Kumanudi mu je zopet odgovarjal in nasprotno trdil.

Na to je dobil besedo dr. Kulovec. Bavil se je najprej obsirno z ekspezejem finančnega ministra. Stojadinović podčrtava kot glavne prednosti svojega proračuna, da vpošteva vse strašne potrebe države, da je pri zbiranju državnih dohodkov vpošteval gospodarsko zmožnost ljudstva in posameznih slojev in da je začel s centralizacijo proračuna. Na podlagi proračuna in številki izdatkov in dohodkov dokazuje dr. Kulovec, da te trditve ministra ne odgovarjajo dejstvom in izvaja, da dokazuje proračun ravno nasprotno. Kar se prve točke tiče, mora izjaviti, da minister ni gledal na stvarne potrebe, potrebe države, ampak s svinčnikom v roki je iskal samo ravnovesja proračunu, četudi na škodo stvarnih potreb države. Potrebe države se javljajo v upravnem in gospodarskem oziru. Kako je z upravo? Uprava ne funkcionira, ker nima zmožnega uradništva. Govornik govori obsirno o redukciji in razvrščevanju uradništva in izjavlja, da mora država imeti zadostno število uradništva in pa tako plačanega, da bo moglo živeti. Reducirajo pa povsem nezasilno. Na primer so hoteli po znanem principu, da mora biti 10% uradništva reduciranega, v Sloveniji reducirati uradnike, po sodiščih je pa polno nerešenih aktov. Če vlada misli, kakor izjavlja, parcelirati državo na oblasti, ne bo nobena redukcija znižala državnih izdatkov, ker bodo centralni oblastni uradi število uradništva še povišali. Govorniku se zdi, da v tem prvem poglavju predvideni krediti ne bodo zadostovali, zato budget ni stvaren. Budget ne predvideva za najrazličnejše vrste šolstva zadostnih kreditov. Govornik se bavi s šolstvom v Sloveniji, in konstatira, da ga vlada na vseh koncih in krajih pristriga. Zahteva, da da vsaj to, kar je leta in leto obstojalo in kar po zakonu mora dati. Tudi v tem oziru proračun ne odgovarja potrebam, dasi g. minister izjavlja v svojem ekspezeju, da je bil vpoštevanju stvarnih potreb »širokih rok« in zelo vesten. Nič manj proračun ne zanemarija socialnih in gospodarskih potreb, za katere bi morala skrbeti razna ministrstva. Dr. Kulovec govori o melioracijah, zadružništvu, poljedelskem kreditu, o cestah, o pospeševanju kmetijstva. Protestira, da v čisto agrarni državi vsi poljedelski ministri zanemarjajo to ministr-

stvo, tako da je ta proračun prava sramota. Sekcije so zahtevale v tem ministrstvu in tudi v drugih ministrstvih velike poviške. To je tudi dokaz, da minister ni upošteval stvarnih potreb in da ta proračun ni stvaren, in ravno tako fiktiven kakor lanski, ki so ga morali podpirati z velikanskimi izrednimi krediti. To se bo tudi letos zgodilo. Proračun je zgrajen tudi na nepravilni podlagi, uporablja velikanske svote in tekočih dohodkov v investicije. Če bi te kredite uporabljal za stvarne potrebe, mu ne bi bilo treba toliko črtati in bi bil proračun stvarnejši. In še nekje bi se dalo dobiti za stvarne potrebe velike svote. To je vojaški etat.

Kraval.

Proračun za vojaštvo in orožništvo iznaša nad 20 odstotkov celega proračuna. Minister se v ekspezijski hvali, da so izdatki za vojsko razmeroma mali. Posl. dr. Kulovec nasproti temu konstatira, da ima Češka 150.000 prezenčne vojske in uporablja samo 14% svojega proračuna za vojsko. Sosedna Avstrija približno ravnolotiko. Če se tako nesorazmerno državni dohodki uporabljajo, ne ostane denarja za stvarne potrebe. Dr. Kulovec se bavi s centralizacijo proračuna in izjavlja, da ga je samo zato centraliziral, da prikrije dohodke posameznih pokrajin. Dalje govori, da ne more biti govora o tem, da bi minister vpošteval gospodarsko moč ljudstva in posameznih slojev, ko obstoja devet desetih celotnih dohodkov iz posrednih davkov. Dr. Kulovec se bavi z ministrom izvajanji v ekspezeju in pravi, da je slovensko ljudstvo gospodarsko popolnoma izčrpano. Davkov več ne zmagujejo. Najboljši barometer so naše kreditne zadruge, kjer se mali prihranki tope kakor sneg spomladi. Minister sam izjavlja, da linearno povišanje zadnjih direktnih davkov morda ni bilo čisto socialno pravično, ampak nujno. Govornik izjavlja, da v davčnih dajatvah ne gre za nujnost ampak za gospodarsko pravičnost in te v celem na-

Nosite čevlje
z Berson gumi potplat.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za nositi. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gumi potplat cenejši kot usnjeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrđitev gumi potplatov s vporabo priložena Berson-cementa.

sem državnem sistemu ni. O teh vprašanjih se podrobneje bavi. Nato preide na posamezna ministrstva in tudi tukaj dokazuje, da vlada s svojo trgovsko in gospodarsko politiko ustvarja gospodarsko nesigurnost, ne spravi v ravnovesje naše valute in zato tudi ne pridemo do urejenega narodnega gospodarstva. Na to preide na

politična vprašanja, in izjavlja, da vladi ni za ureditev političnih razmer v državi: Slovenija je satrapija, kjer vladajo strankarski eksponenti. Nimamo državnih uradov, ampak strankarske institucije, ki vladajo proti narodu. Izjavlja, da bo glasoval proti proračunu.

poljedelstvo. Če jim pa še žitni hrošč vsako leto uniči vse žito, potem bo ljudstvo gospodarsko popolnoma propadlo in mu ne bo preostalo drugega, kakor da se izseli in si poišče kruha drugod. Pomoč je nujna, a poklicani faktori se ne ganejo, vlada še ni storila ničesar.

Zato vprašam gospoda ministra:

1. Ali je gospodu ministru znano vse to?
2. Kaj hoče gospod minister ukreniti, da se v Krškem okraju iztrebi žitni hrošč?
3. Ali hoče gospod minister prizadejim občinam podeliti izdatno pomoč?

Gospodarska obvestila.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	25. nov.			30. nov.			3. dec.		
	K	v		K	v		K	v	
ameriški dolarji (eden)	340	—		338	—		342	—	
avstrijske krone (sto)	—	—		49	—		—	—	
češkoslov. krone (ena)	10	22		—	—		—	—	
angleški funti (eden)	—	—		—	—		—	—	
francoski franki (eden)	—	—		18	80		19	—	
italijanske lire (ena)	—	—		—	—		15	26	
bolgarski levi (eden)	2	44		—	—		2	60	
nemške marke (sto)	—	—		—	—		—	—	
rumunski lei (eden)	1	60		1	70		1	60	
švicarski franki (eden)	—	—		—	—		—	—	
poljske marke (sto)	—	—		—	—		—	—	
mazar-ke krone (sto)	1	—		1	—		1	20	

g Zamenjava obrabljenih bankovcev po 25 in 50 par in po 1 dinar. Po razpisu generalne direktcije državnega računovodstva ne smejo finančne deželne blagajne in davčni uradi zamenjavati obrabljenih in poškodovanih bankovcev za nove novčanice (po 5, 10, 100 in 100 Din), pač pa morajo zamenjavati obrabljeni papirnati drobiž po 25 in 50 par in po 1 dinar. — Glede na ta razpis je delegacija ministrstva za finance davčnim uradom sporočila, da smejo, kolikor pač blagajniška zaloga dopušča, zamenjati vsako količino obrabljenih novčanic državne izdaje (po 25 in 50 par in po 1 dinar) z bankovci Narodne banke. Na pristojnem davčnem uradu se torej lahko vsak čas zamenjajo obrabljene novčanice po ¼ in ½ dinarja in po 1 dinar z bankovci po 5, 10, 100 in 1000 Din, ampak samo obrabljene, ne pa tudi takih, ki so za promet še sposobne. Ker je pa zamenjava odvisna od vsakokratne blagajniške zaloge davčnih uradov, je potreben sporazum z davčnim uradom, v kolikem znesku in kdaj naj se zamenja.

g Nadzorstvo nad vlogami v bankah. V zvezi s težkočami, v katere so zapadli v zadnjem času nekateri denarni zavodi, in zaradi vznemirjenosti, ki je s tem nastala v krogih vlagateljev, je minister trgovine in industrije, kakor javljajo iz Beograda, predvidel v novem proračunu večje število posebnih inspektorjev, ki bi nadzirali poslovanje bank, predvsem njihovo stanje vlog.

g Ponarejenim 1000dinarskim bankovcem so prišli na sled. Bankovci so precej slabo ponarejeni.

CRNE.

g Cene na žitnem trgu. Pšenica 14 K, koruza 12 K, oves 11 K, moka št. 0 23 K, otrobi 6 K 60 vin.

g Gospodarska zveza notira sledeče cene: Gnojila: Kalijeva sol 40—42 odst. po 150

Gospodarski obzornik.

Potreba zimskih gospodarskih tečajev.

Potreba zimskih gospodarskih tečajev.

Ob nastopu letošnje zgodnje zime je potrebno, da porabimo ugodno priliko, ko mora počivati delo na polju in gozdovih za kmetijsko izobrazbo v kolikor jo je mogoče pridobiti na tečajih, ki se bodo prirejali po raznih krajih Slovenije in jih prireja Združna zveza v dogovoru s Kmečko zvezo.

Strokovno praktični in teoretično izobražene predavatelje bo dala na razpolago Združna zveza in Gospodarska zveza. Ti strokovnjaki, ki vsled dolgoletnega delovanja na deželi med kmečkim ljudstvom vse dobro poznajo njegove potrebe kakor tudi napake, ki ovirajo uspešen razvoj našega kmetijstva, bodo podali v poljudnih predavanjih glavna navodila za uspešnejše in donosnejše kmetovanje.

Predavanja se bodo vršila iz sledečih predmetov:

1. Živinoreja:

- a) Pomen živinoreje v gospodarskem življenju sploh.
- b) Primerne pasme govedí za naše gospodarske razmere.
- c) Pomen naravne reje zlasti paše za našo govedí.
- d) Prebavljenje in krmljenje živine.
- e) Reja telet.
- f) Reja in oskrbovanje molznih krav in njih donos.
- g) Samopomoč v živinorejskem združništvu.
- h) Popravljanje in praktično urejevanje hlevov.

2. Prašičereja:

- a) Pomen prašičereje z ozirom na naše gospodarske potrebe.
- b) O pasmah prašičev.
- c) Pogoji uspešne prašičereje.
- d) Uspešna reja plemenskih prašičev.
- e) Uredba zdravih svinjakov.
- f) Boj kužnim boleznim.

3. Pridelovanje krme za govedo in prašiče.

4. Gnoj in gnojenje ter ravnanje z gnojem:

- a) Spoznavanje domačega gnoja.
- b) Spoznavanje in učinek umetnih gnojil.

5. Mlekarstvo:

- a) Molža.
- b) Praktična uporaba mleka in ravnanje z mlekom.
- c) Uporaba mleka za razne mlečne izdelke.

6. Perutninarstvo.

7. Zajčjereja.

Iz navedenega načrta predavanj je razvidno, da bo ustrezal poljubno krajevnim razmeram in vsem našim najbolj perečim gospodarskim potrebam. Gospodarji naj po svojih gospodarskih potrebah določijo vsebino predavanj v vsakem kraju iz zgoraj navedenega načrta, ter naj naznanijo Združni zvezi o katerem predmetu si žele predavanja.

Opozarjamo tem potom vse gospodarje in gospodinje kakor tudi doraščujočo mladino, naj se predavanj kjerkoli in kadarkoli se bodo vršila, prav pridno udeležujejo. Pripomnimo, da se bo po vsakem predavanju vršil domač razgovor, kjer bo predavatelj pojasnjeval posamezna vprašanja, ki jih stavi lahko vsakdo izmed slušateljev. Želimo, da se razgovora udeleži čimveč slušateljev, da se more tako zadostiti vsem krajevnim potrebam, katere le ti najbolj poznajo.

Tečaji se bodo vršili od 1. decembra do konca februarja, to je v času, ko ima naš kmet največ časa, da se udeleži teh predavanj. Nihče naj se ne izgovarja, da nima časa, ali da je slabo vreme, temveč naj zbere vso svojo požrtvovalnost za svojo gospodarsko izobrazbo in naj te prilike ne zamudi, ker od nje le on odnese največjo korist.

Žitni hrošč s krškega polja v Beogradu.

(Upit narodnega poslanca Antona Sušnika na ministra poljoprivrede i vođa.)

V okraju Krško v Sloveniji pojavil se je l. 1921 nenadoma — Slovenija te nadloge dosedaj še ni poznala — žitni hrošč (žužek), ki je l. 1921—1923 v občinah Cerklje in Leskovec dobesedno pojedel skoro vse žito. Ljudje so storili vse, kar so mogli, odrasli in otroci so pobirali hrošča in ga uničevali, pa vse zastonj. Žužek ne samo, da v teh občinah ni izginil, ampak se je še razširil naprej ter se letos pokazal tudi že v občinah Sv. Križ, Kostanjevica in Št. Jernej. Če bo šlo tako dalje, bo v par letih okužen ves krški okraj in nihče več si ne bo upal sejati žita.

To bi bila naravnost katastrofa za celo krško dolino, kjer je prebivalstvo že itak dovolj siromašno, ker je gosto naseljeno ter živi samo od kmetijstva in vinogradništva. Kar se tiče vinogradništva vlada v Sloveniji velika kriza; vrhutega pa je letos ravno v Krškem opraju toča uničila skoro vse vinograde — škoda se ceni nad 30 milijonov kron — tako da so kmetje navezani samo na dohodek, ki jim ga daje

Din za 100 kg, rudninski superfosfat z 16 odst. v vodi razstopne fosforove kisline po 160 Din za 100 kg; kostni superfosfat z 18 odst. v vodi razstopne fosforove kisline po 260 Din za 100 kg; bela, razklejna kostna moka po 210 Din za 100 kg; tomaževa žlindra 18 odst. po 180 Din za 100 kg. Cene veljajo pri odjemu originalnih vreč, pri večjem odjemu se iste znižajo. — **K r m i l a**: Lanene tropine po 4 Din za kg; orehove tropine po 3 Din 50 par za kg, vsebuje 42 odst. beljakovin in maščobe; klajno apno po 4 Din. — **Vinogradniške in kmetijske potrebščine**: Drevesne škropilnice bakrene po 400 Din; modra galica po 11 Din za kg; žveplo, dvojno rafinirano po 4 Din; trierji (čistilniki) tt. Heid po 2900 Din znamke IA, znamke IB 2800 Din; mlatilnice na ročni in gepeljni pogon po 4000 Din; mlatilnice na gepeljni pogon s silo in tresali po 6500 Din; gepeljni na 36 obratov po 4500 Din, na 24 obratov 4000 Din. — Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedeljski stroji, kakor: čistilniki, pajtelni, plugi, poljedeljske in travniške brane, kose in brusi, vodne žage, brezoparilniki, kovani žebli, gnojilne sesalke, cevi, tehnilce itd.

RAZNO.

g Kmetijski pouk po deželi: V soboto, dne 8. decembra 1923: 1. Trebnje, o kletarstvu, Kafol. 2. Lesce, o kmetijstvu, Sušič. 3. Primsko, o živinoreji, Hladnik. 4. Krka, o kmetijstvu, Pevc. 5. Črna pri Prevaljah, predpoldne, o čebelarstvu, Okorn. 6. Podpeca, popoldne, o čebelarstvu, Okorn. — **V nedeljo, dne 9. decembra 1923**: 1. Na šoli pri Zaljni, o sadjarstvu in poljedelstvu, Jereb. 2. Trebnje, o sadjarstvu, Kafol. 3. Senčur, o kmetijstvu, Hladnik. 4. Obrežje, obč. Vel. Dolina, o vinarstvu, Ambrož. 5. Zeljna, o gnojenju, Golmajer. 6. Dragatuš, o gnojenju, Konda. 7. Krka, o živinoreji, Pevc. 8. Logatec Sp., o gnojenju, Zdošek. 9. Polana v Prekmurju, o kmetijstvu, Pavlica. — **V nedeljo, dne 16. decembra 1923**: 1. Radobova vas, o živinoreji, Jereb. 2. Rateče pri Kranjski gori, o pisanarstvu, Sušič. 3. Crni potok, o travništvu, Golmajer. 4. Zatrežnica pri Žirovnici, o mlekarstvu, Pevc. 5. Logatec Gor., o sadjarstvu, Zdošek. 6. Škofja Loka, o čebelarstvu, Okorn. 7. Mala Polana, o kmetijstvu, Vojsk. 8. Murski Petroveci, o kmetijstvu, Pavlica.

g Preizkusi z umetnimi gnojili. V tekočem letu je Kmetijska družba med poljedelci v Sloveniji priredila veliko število preizkusov gnojenja z umetnimi gnojili in sicer k pšenici in rži, ječmenu in ovsu, koruzi, krompirju in na travnikih, slednjič k ajdi. Umetna gnojila za te preizkuse je Kmetijska družba razdelila brezplačno, za to so se pa morali kmetovalci zavezati, da bodo svoja opazovanja natančno beležili, pridelke (zrnje in slamo, seno in otavo) stehali in o vsem tem nadrobno poročali družbi. Ker dosedaj še mnogo kmetovalcev ni poročalo o svojih opazovanjih in doseženih uspehih gnojenja, se pozivljejo, da to nemudoma store in dopsilje poročilo Kmetijski družbi.

g Podružnico sadjarskega in vrtnarskega društva so ustanovili v Braslovčah. — Vrtnarsko društvo v Mariboru se je izpremenilo v podružnico sadjarskega in vrtnarskega društva. — Nadalje so ustanovili podružnico sadjarskega in vrtnarskega društva v Starem trgu pri Ložu za občino Stari trg in Lož in začasno tudi za občino Bloke. Sadjarji in vrtnarji, pristopajte k velevažni organizaciji!

g Državna kmetijska šola na Grmu. Letni tečaj grmske kmetijske šole se je zaključil dne 31. oktobra z dobrim uspehom. Ta tečaj je dovršilo 12 učencev in

6 vajencev. Od učencev sta 2 prejela spričevalo I. vrste in 10 spričevalo II. vrste. Novoupeljano jubilejsko pohvalno diplomu je v tem tečaju prejel učenec Martin Jerele iz Osrečja pri Šmarjeti na Dolenjskem. Novo šolsko leto se je pričelo s šolsko mašo in z nagovorom ravnatelja na učence dne 5. novembra t. l. V zavod je vstopilo skupaj 52 učencev, od tega 14 v letno šolo, 20 v prvi tečaj in 18 v drugi tečaj zimske šole. Po narodnosti so vsi učenci Slovenci in sicer je 14 Dolenjcev, 13 Gorenjcev, 5 Notranjcev, 9 Štajercev, 9 Primorcev in Notranjcev iz ital. ozemlja ter 2 Korošca. Starost učencev je 15 do 23 let, predizobrazba največ ljudska šola, le 2 imata po 2 razreda srednje šole, 2 sta dovršila že druge kmetijske šole, 6 pa letni tečaj grmske šole.

g S kmetijsko-nadaljevalnim tečajem v Podbrezjah, in sicer v tamošnji šoli so začeli dne 4. novembra. Tečaj bo trajal do 31. marca 1924 in se vrši v četrtek popoldne od 1. do 4. ure in ob nedeljah dopoldne od 9. do 12. ure. Potrebne praktične vaje se bodo vršile na dveh tamošnjih vzornih posestvih. Posnemajte te tudi drugod!

g Iz Črnomlja: Županstvo mestne občine Črnomelj naznanja, da se vrši prihodnji semenj v torek dne 18. decembra, ne pa 24. decembra kakor je bilo po razglasih objavljeno.

g Bombaža v naši državi se je pridelala v l. 1923. okoli 2000 met. stotov.

g Poljske miši so se pojavile v Vojvodini v velikih množinah, ki so napravile na polju veliko škode.

g Močvirja v Srbiji prav pridno izsušujejo. Ministrski svet najde za ta dela vedno denar. Za našo Ljubljano in Barje pa ni denarja.

g Sladkor v naši državi. Letošnja proizvodnja sladkorja v naši državi bo sicer mnogo večja nego lanska, vendar pa ne bo tolika, kakor se je nedavno cenilo in bo potreben še znaten uvoz.

Pekatele, to je jed! Rad jih je gospod in kmet. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Zahtevajte povsod našo domačo Kolinsko cikorijo, izvrsten pridelan za kavo.

Čevlje kupujte samo z znakom »PEKO«, ker so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Breg 20, nadrobno tudi Aleksandrova cesta.

Razgled po svetu.

V Grčiji razpoloženje proti kralju silno raste. Brez dvoma ne bo mogoče dolgo držati kraljevine, če ne poseže vmes kakšen drug nepričakovani dogodek. V zadnjem času so se raznesle vesti, da se kralj že resno pripravlja na izselitev in da je vlada stopila v stik z Venizelosom, ki naj postane predsednik bodoče grške republike.

Na Angleškem se vrši z veliko vnemo volilni boj. Delavska stranka, ki se zdi, da je stranka bodočnosti, pričakuje, da dobi 230 poslancev. Najodličnejši Angleži se bore v vrstah delavske stranke. Tudi katolici so po veliki večini nje pristaši. Verjet-

no je, da bo konservativna stranka, ki je dosedaj vodila angleško politiko, ostala v manjšini in bo prišlo do koalicijske vlade med delavsko in liberalno stranko.

Tedenske novice.

Slovenskim občinam!

Belgrad, 3. dec. (Izv.) Občine, ki so trpele škodo vsled povodnji, naj takoj ocenijo škodo in naj pošljejo tozadevne uradne sezname Jugoslovanskemu klubu v Belgrad. Parlamentarni odbor, ki se bo bavil s to zadevo, bo začel poslovati v najkrajšem času. Naslov: Jugoslovanski klub, Narodna skupščina, Belgrad.

d NEKAJ ZA VSE! Opozarjamo tem potom vse cenj. naročnike, da se kolikor največ mogoče kmalu poslužijo poslanih položnic za obnovitev naročnine. Zaradi izredno visoke cene papirja bomo morali ob novem letu že v prvih tednih ustaviti pošiljanje »Domoljuba« vsem, kdor dotlej ne bo plačal vsaj polletne naročnine. — Zato naj se cenj. naročniki požurijo s plačili, da ob novem letu ne bo prekinjeno pošiljanje lista.

d Današnje številko »Domoljuba« smo poslali tudi nekaterim novim naslovnikom in pa takim, ki se jim je tokom leta list ustavil iz kakršnegakoli vzroka. Listu prilagamo obenem položnico za plačilo naročnine za l. 1924. »Domoljub« bo veljal celo prihodnje leto 38 Din, za pol leta 19 Din. Kdor izmed teh naslovnikov takoj pošlje naročnino vsaj za pol leta, dobi brezplačno vse letošnje številke, kdor pa plača celoletno naročnino naprej, prejme še posebej kot nameček ponatis cele doslej izišle velevrasne povesti »Dekle z Močevja«, ki bo izhajala tudi še po novem letu.

d Imenitna redukcija. Redukcija pomeni danes pri nas znižanje števila uradnikov in častnikov. Belgrajska vlada je rekla: šparajmo; zato so potrebne redukcije. Pa so reducirali častnike, za katere gre največ denarja. Cela množica slovenskih častnikov je bila postavljena na cesto. Toda glej; namesto njih so imenovali skoro same srbske častnike. In tako smo imeli pred redukcijo 5682 častnikov, po redukciji jih pa imamo 6538. — Pucelj-Zerjavov centralnem izborni gospodar!

d Radić se še vedno nahaja v Londonu in baje namerava iti v Ameriko, kjer bo tudi ondotne politične kroge informiral o razmerah v Jugoslaviji. V nekem svojem pismu piše, da se pripravlja nova mirovna konferenca, ki bi uredila tudi razmere na Balkanu in sicer v federativnem smislu. Radić ima v inozemstvu zelo velike oči.

Pri trgovcu pazi na znakmo in vtisneno besedilo
GAZELA MILO

d Kaj je delal Žerjav kot minister. V finančnem odboru so pretresali ministristvo za socialno politiko. Pri tem je prišlo na dan, da je Žerjav v akciji za prehrano siromašnih krajev nakazoval denar tako, da se danes nihče ne more spoznati, kdo je denar v resnici prejel. In danes nihče ne ve, kdo je pravi dolжник. Postavi kozla v zelnik ali pa Žerjava k denarju! In nekateri še prisegajo na njegovo «Jutro» in umazano «Domovino».

d Slovenci plačujemo vojno odškodnino. Znano je dovolj, da Slovenci s svojim denarjem zidamo v Belgradu ogromne palače, da popravljamo po Srbiji ceste, gradimo nove mostove, ustanovljamo kmetijske šole, polnimo žepe raznih državnih koritarjev, sami pa gospodarsko propadamo. Sedaj je pa finančni minister povedal v finančnem odboru, da bo Srbija dobila dvojno odškodnino in sicer v znesku 4 milijard dinarjev. Zato pa se bo vsako leto vstavilo v proračun 170 milijonov dinarjev, seveda iz našega denarja. Ljudje božji, le navdušujte se za Žerjava in Pucija in njih centralizem, ki nam ima namen popolnoma kožo potegniti s telesa.

d Za velike župane v Sloveniji se vrši v Belgradu velik pretep. Vsak drugi slovenski liberalcec se čuti zmognega za to mesto in bi se rad prirnil do njega. In tako se krešejo liberalni komolci, da se iskre užigajo. Župana še dolgo ne bomo imeli; seveda ga tudi ne bomo pogrešali. En Pašičev velesrbski hlapec več ali manj!

d Davčni uradniki ne bodo več nagrajeni. Znano je, da so slovenski davčni uradniki s tako veliko vnetostjo predpisovali davek, da je Slovenija plačala veliko več, kot ji Belgrad predpiše. Dobili so namreč tem večjo nagrado, čim več so iztirjali. Našim poslancem v finančnem odboru se je posrečilo to nagrado odpraviti. In se je zato 100.000 Din v ta namen določenih črtalo. Morda bo davčna vne- ma s tem nekoliko popustila.

d Kdor zna pa zna. G. Rade Pašič, sin nogočnega očeta, je zelo dober trgovec. Od države je kupil ovce, ki jih je dala Nemčija kot vojno odškodnino, za 27 milijonov dinarjev, prodal jih je pa v Italijo za 70 milijonov. Če kdo misli, da bi država lahko sama prodala naravnost v Italijo in 42 milijonov zaslužila, ne ve, da je v Belgradu od vekomaj tako bilo in tako bo. Zato so naši liberalci in samostojneži tako navdušeni za Belgrad.

d Iz Gorenjega Logatca. Volilci! V nedeljo dne 9. decembra se vršijo volitve od osmih zjutraj do petih popoldne v šoli. Ape- liramo na Vas, da se vsi udeležite volitev in vsi oddaste kroglico v prvo škrinjico, za kandidatno listo »Slov. ljudske stranke.« Volilci! Proč z dosedanjim občinskim gospodarstvom, proč z magnati. Isto velja za uradništvo. Za naše pristaše velja obvezna dolžnost. — V Gor. Logatcu dne 4. dec. 1923. — Protimagnatski akcijski odbor za občinske volitve v Gor. Logatcu.

d V Dobropoljah bo v četrtek, 13. decembra, ob pol 9. uri zadružno-gospodarski tečaj. Na dnevnem redu sta dve predavanji o zadružništvu, dve predavanji o kmetijskem gospodarstvu (živinoreja, mle-

karstvo) in eno predavanje o kmetijski strokovni organizaciji.

d V Št. Vidu nad Ljubljano bomo imeli v ponedeljek, 10. decembra, ob osmih zjutraj zadružno-gospodarski tečaj, ki bo obsegal pet predavanj iz zadružništva, kmetijskega gospodarstva in strokovne organizacije. Pokažimo, da znamo ceniti izobrazbo!

d V Cerkljah nad Kranjem se začne zadružno-gospodarski tečaj v torek, dne 11. decembra, ob 8. uri zjutraj v Društvenem domu. Ker pridejo trije predavatelji iz Ljubljane, se bomo predavanj v velikem številu udeležili.

d Tudi v Kamniku bomo imeli za kamniški okraj zadružno-gospodarski tečaj, ki se bo vršil v sredo, 12. decembra, v Društvenem domu. Začne se ob 9. uri in bo trajal z enournim odmorom opoldan do štirih popoldne, tako da bodo udeleženci lahko odhajali z zadnjim vlakom. Na tečaj pridejo trije predavatelji iz Ljubljane in bodo predavali o stvareh, ki so za kmetско ljudstvo danes važne: o zadružništvu, o Kmetiski zvezi itd. Ne le Kamničani, ampak tudi posestniki iz okoliških občin se moramo številno udeležiti tega tečaja.

d Spomenik Kralju Petru v Kranju. V Kranju se je sestavil pripravljalni odbor, ki si je nadel patrijotično nalogo, da v nameravanem parku prestolonaslednika postavi prihodnje leto spomenik Kralju Osvoboditelju Petru Velikmu. Spomenik se odkrije na izredno slavnosten način dne 3. avgusta 1924. To bo v Sloveniji prvi spomenik Kralju Osvoboditelju.

d Stolni župnik v Ljubljani je postal g. kanonik dr. Tomaž Klinar.

d 40 letnik svojega poklica je praznoval pretekli teden g. Hinko Zirkelbach, faktor Jugoslovanske tiskarne, ki je tudi slovenskim čebelarjem dobro znan po svojih čebelarskih zmožnostih. G. slavljencu še mnogo let v zdravju in dobri volji!

d Poročil se je g. Oton Doktorič z gđe. Albino Hafner. Mnogo sreče!

d Umrl je po daljšem bolehanju g. Josip K o š m e l j, mesar in posestnik v Železnikih. Cenj. rodbini naše sožalje, a pokojnemu večni mir in pokoj!

d Na Vinici bo bčni zbor «Kmetске Zveze» v nedeljo 16. t. m. ob 8. uri zjutraj pri Benetiću. Naj pridejo vsi člani na zbor. — Niko Fugina, načelnik.

d Orlovski odsek v št. Jakobu ob Savi priredi dne 8. decembra 1923 ob 8. popoldne v društvenem domu igro: »Napoleonov oficir«. Vabimo k obilni udeležbi.

IZ GORENJEGA LOGATCA.

Magnatje, njih pokrovitelj — županski kandidat, notar in imejitelj avstrijskega in italijanskega zaščitnega križca — Cavalliere, so zborni preteklo nedelje v gostilni Rihar politični shod vsled občinskih volitev, da bi varali volivce. Na shodu so bile vse magna's'e govornice kakor običajno. Hvalili so se s dosedanjim kmetijskim gospodarstvom, s svojo vpludnostjo napram vsakemu, s požrtvovalnost-

jo, delavnostjo itd. itd. Kaj pa da, njih glavna govoranca je bila kritika čez takozvane «klerikalce», ki ne puste v miru magnatov. Shod je potekel povsem brez navdušenja, ker volivci so prišli do spoznanja, da vsa magnatska govoričenja so le vaba, da bi spet sleparili v občini in prištevati ostalo čelinstvo v naši občini za neenake ljudi. Shod je pokazal, da se je ljudstvo v naši občini vendar enkrat otreslo magnatskega jarma ter je sprevidelo, da nebenemu ne bo pomagal magnat, ako si sam ne pomaga, pač pa bi ga magnat vedno sužnil, če bi ga imel vedno v krempljih.

Volivci! Kajer gre za volitve, takrat vas vabijo magnatje na shode in svoje kretnice, da se nabere, dinarjev iz vaših žepov, da vam ne tečejo peska v oči, da bi magnatje spet prišli do absolutne komande, da bi zamogli spet terorizirati celo občino brez razlike strank. Da vsem poštenižem brez razlike strankarske pripadnosti prazujemo naše magnatje v pravi luči, sklenjemo politični shod dne 8. t. m. (na prazni) ob 4. popoldne v prostih prostorih v Gorenji vasi. Na tem shodu bomo razkrinkali vse magnatske laži, bomo osvetlili slabo občinsko gospodarstvo. Na tem shodu bo vsakdo priliko priti do spoznanja, da edina rešitev vseh nas brez razlike mišljenja je, da meramo biti složni v sklepu, da je edina rešitev za občino, če se prevrne magnatska komanda.

Volivci! Mi ločemo imeti za župana — domačina. Mar bomo volili magnatsko listo, ki je poguba za nas vse? Mar bomo še vedno zaslepljeni pod magnati, ki so nam celo naš zaslužek odtrgovali? Volivci! Prišel je čas, da se s temi magnati napravi račun. Volitve so tajne in ni treba bojazni pred magnati. Magnatje bo treba pončiti, da je treba rošpektirati tudi delavce in male kmete. To pa bomo dosegli, če gremo vsi na voliče in oddamo kroglico v PRVO ŠKRINJICO, ki je kot nalašč postavljena proti magnatom. PRVA ŠKRINJICA je naša, njen čuvar je aglini g. Sajovic. V to škrinjico vsak odda kroglico! Kdor vrže kroglico v PRVO ŠKRINJICO, ta se otrese magnatskega robitva. Zato vsi v boj za PRVO ŠKRINJICO, za kandidatno listo SLS, na kateri kandidirajo pravi možje, ki so porok za dobrobit občine.

SV. VID NAD CERKNICO.

Napevedana posvetitev novih bronastih svonov farne cerkve Sv. Vida za 25. nov. se radi mnogo zapadlega snega in nedostopnih potov ni mogla vršiti, pač pa se bo vršila dne 8. decembra s pričetkom ob 10. dopoldne. Okoličane, znance in sorojake se ponovno vabi k udeležbi tega slavlja v obilnem številu. Odbor.

PODZEMELJ.

Belokranjec boš težko ugnal, tako delaven je: zdaj je na polju, nato v lozi, potem v gori pri trtah... brez dela ni nikoli; in glejte spaka: te dni pred adventom se ženi Belokranjska svatba je nekaj posebnega. To ni zgolj poroka v cerkvi in nato malo boljše kosilo, potem pa konec vsemu. Ne, ženitovanje je slavnost, ki traja vsaj tri dni zaporedoma. Ženin praznuje že vsaj en dan pred poroko, ko se namreč poslavlja od fantovskih let. Tedaj mora teči vino, če ne po grlu, pa po mizi. Drugi dan po poroki odide svatovski sprevid na nevestin dom. Vsem na čelu korakata godca s harmoniko in belokranjskim klarinetom. (Značilno je, da Belokranjec ne poznamo hrupne in hreščee muzike; harmonika ne pride do veljave, marveč le spremlja in dopolnjuje, oziroma podpira napred klarineta. Da pa vendar ni vse tiho kot

fast in hvalo našim neustrašenim volivcem, ki se niso dali zbežati po toliki agitaciji liberalcev. Udeležba je bila naravnost občudovanja vredna, ako pomislimo, kako skrajno neugodno vreme smo imeli. Da ni bilo tako slabo vreme, bi imeli mi gotovo 14 odbornikov. — Posebej se izrekamo priznanje Lažanom in Jakovčanom, ki so ob takem vremenu, razen par, vsi došli na volišče. Sedaj, ko smo izvojevali tako lepo zmago, pa delajmo za procvit in gospodarsko obnovo lepe naše občine. Živeli!

JEZICA PRI LJUBLJANI

Slov. Kat. izobraževalno društvo točno izvaja program, zasnovan za zimsko sezono. V novembru so se na društvenih sestankih obravnavale občinske davščine, proračun ter naloge občine. Za december se pripravlja še več upravnopolitičnih razprav. Prihodnji sestanek se vrši v petek 7. t. m. ob 7. uri zvečer. Člani, točno! — Občinski odbor je v zadnji seji sklenil, da se bodo občinski izdatki v letu 1924 krili predvsem z davščinami na alkohol. Sklenilo se je pobiranje 200 odstotne doličke na drž. trošarino od vina. Ker znaša drž. trošarina 140 kron od 1 hl vina, bo tedaj dobila občina od vsakega hektolitra v občini iztočenega vina 280 K. Občinske doklade na direktne davke so se za l. 1924 opustile. Seveda davkoplačevalcem s tem ne bo dosti pomagano, ker je okrajni cestni odbor povišal cestne doklade na 150 odstotkov od direktnih davkov in ker imamo pričakovati še okrajne in doklade zdravstvenega sveta. Hvalevredna pa je dobra volja odborova, razbremeniti občane. — V januarju se bod vršile volitve v cenilno komisijo, ki odmerja dohodnino. Ker o dohodnini določa cenilna komisija, ne pa davčni uradniki, ki davke izterjujejo, svetujemo davkoplačevalcem — da se za te volitve bolj zanimajo kakor doslej, da jim ne bo treba zopet »po toči zvoniti«. — Poštna uprava zopet preti, da bo poštni urad na Ježici zaprla, ker poštarica ne more »dobiti primernega stanovanja. Tudi par učiteljic nima na Ježici primerenega stanovanja. Zato pričakujemo, da bodo tudi šole zaprli. Radovedni smo, če bodo tudi davkarje zaprli, kadar davčni uradniki ne bodo imeli primerenega stanovanja. — Sava je ob zadnji povodnji raztrgala bregove in strugo zelo razširila, s čimer je povzročila mnogo škode.

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

Nekaj najpotrebnejših navodil pri kuhi.

Pišejo se različni recepti po knjigah, brošurah in časnikih. Mešaj, prideni, speci itd. se vrsti zaporedoma. Prav in potrebno. V naslednjem pa hočem opozoriti na nekatere stvari, ki jih mora vedeti vsaka kuharica in gospodinja.

Kuhati se mora z glavo, to se pravi, da je treba vestnosti in skrbnosti pri tem važnem in umetnem delu. Ne kaj, ampak kako se kuha, je največkrat odvisno od dobrine in okusnosti jedil.

Prvi pogoj dobrine in okusnosti obstoji v tem, da vsaka jed hitro zavre, ker hitro zavre, dvakrat pričeto.

Močnate jedi kakor: žganci, rezanci, makaroni, štruklji, cmoki, žličniki itd. se pristavijo na vrelo vodo in morajo vreti z valom toliko časa, da so kuhane.

Goveja juha naj zavre hitro, a mora vreti tako, da ena kuharica trdi, da vre, druga pa dvomi o tem. Cel krompir ne sme prehudo vreti, sicer na zunaj razpoka, ker razpokana in preveč omeščana se mora odstraniti. O olupljenem krompirju pa je pomniti to, da se skuha prav tedaj, ko ga je treba dati na mizo, ker postan je steklen in nima prijetnega okusa.

Soliti je treba in najboljše takoj, ko zavre. Okisati pa šele tedaj, ko je že kuhano in naj okisano samo še dobro prevre.

CVETLICE.

O zalivanju.

Ves čas zimskega počitka je zelo važno, da prav malo zalivaš. Zadostuje dva- do trikrat na mesec ali še manj. To je odvisno od prostora, kjer shranjaš cvetlice in od posod, v katerih rastejo. Prevelika mokrota pokvari prst in korenine začno gniti. Posledica je, da tudi prej krepka in zdrava rastlina pogine. Kadar misliš, da rastlini primanjkuje vode, vselej potipaj in preizkusi s prstom tudi malo bolj globoko, in zalivaj le, če je prst tudi v notranjosti skoro suha.

Kakšna naj bo pa voda? Dobro si zapomni: voda mora biti zmeraj mlačna! To velja tudi za poleti in takrat še prav posebno. Kajne, kako je neprijetno, ako te zaloti mrzla ploha med vročim delom! Mraz te trese in neredkokrat je posledica prehlajenja. Podobno je tudi s cveticami. Tudi rožica se prehladi, boleha in hira, dokler ne shira ob takem nespametnem ravnanju.

Najboljša voda za zalivanje je deževnica. Tudi voda iz potokov in rek je dobra. Manj primerna je studenčnica, ker ima v sebi največkrat apno v taki obliki, da ga rastlina ne more uživati. Če nimaš druge vode, pusti stati studenčnico ves dan, ali vsaj čez noč.

Če le moreš, nesí cvetlice na dež, seveda le poleti ob rahlem dežju. Ploha ti vse polomi in mrzli jesenski ali zimski dež seveda tudi le škoduje.

Zalivaj tudi poleti le, kadar je treba, ne vsak dan ali vsak drugi dan. Včasih imamo poleti deževno vreme, zrak je vlažen in zemlja se ne izsuši. Treba je torej manj zalivanja. Nasprotno je pa ob hudi vročini, ko pihajo topli vetrovi, prav kmalu treba vode, včasih celo po dvakrat na dan.

Ne zalivaj ob hudi vročini, kadar solnce pripeka in ne pusti, da stoji voda v podstavkih. V podstavkih sme stati voda samo pri nekaterih vodnih rastlinah, razen tega pa še pri mladih oleandrih poleti, kadar rastejo.

Zalivaj vedno dobro, da voda spodaj odteka! Zelo dobro je tudi, če večkrat temeljito poškopriš listje. Če nimaš za to posebnega orodja, je dobra tudi krtača, ki jo pomočiš v vodo, potem jo pa otreseš v cvetlice.

Ako se boš ravnala po teh nasvetih, ti bodo tvoje ljubljenske bogato poplačale trud z lepo rasljo ter dolgotrajnim in krasnim cvetjem.

(Dalje pril.)

To in ono.

Zenski poklici v Ameriki.

Neka Angležinja je šla v Ameriko gledat, kakšen poklic si ženske tam volijo. O tem poroča v velikem angleškem časopisu »Daily Chronicle«. Pravi, da je samo še osem poklicev, ki jih ženske še ne opravljajo. Ženske so že članice borznih svetov in pa mešetarice na borzah. Neka gospa Goodman se je lotila potapljaškega posla na severoameriških jezerih; pred kratkim je od neke potopljenega ladje privedla na vrh bakra in železa v vrednosti 50.000 funtov šterlingov, to je

80 milijonov kron našega denarja; pet moških potapljačev je pri teh poskusih izgubilo življenje. V državi Indiana žida gospa Shassere stavbe iz jekla in visoko proti nebu strleče hiše, takozvane »šegeltalce oblakov«. Gospodična Mary Loomis v mestu Washington je voditeljica edine šole, kjer učijo brezžično brzojavljanje. Gospa Beti Benton je prvovrstna graverka in izdeluje sedaj zlasti egiptске slike. Gospodična Lon Melton v San Francisko gradi mostove in ima vplivno besedo pri zidavi cest v Kaliforniji. Gospodična Karolina Horovic je nabrala lansko leto v Novem Jorku za milijon funtov cunj in je zaslužila pri tem 150 tisoč francoskih frankov, skoraj štiri milijone naših kron. Gospodična Lujiza Davidson agitira za koncerte, gospodična Ana Graubeck razkazuje tujcem zanimivosti velikega Novega Jorka, gospa Hosmer je pa uradno nastavljen kot ceniteljica za predstave v kinematografih in določa, kaj se sme predstavljati in kaj ne.

Ne pove nam pa ta Angležinja, kateri so oni osmeri poklici, ki se jim Amerikanci še niso posvetile.

Krona. Slavni pevec Leon Slezak je odhajal v tujino. Na kolodvoru mu izročijo »profetovo« krono, ki je niso mogli spraviti v kovčeg in so jo zavili v papir in zavezali zavoj z nitkami. Kaj naj napravi? Lepa, nova krona, pa v soboljevino odeta! Hitro izprazni škattljo za klobuke, ki jih je bila vzela žena več s seboj, in dene krono vanjo. Polnoči, meja, carinska revizija. — »Nič!« — »Nič.« — »Odprite škattljo.« Slezak jo odpre, na moč jezen. Uradnik zagleda krono, se ustraši in ponižno reče: »Lepa hvala, Visokost, oprostite, da sem Vas motil.«

Zloraba. Gledališni ravnatelj Ringelhardt je bil znan po svoji surovosti. Nekoč jo rekel tenoristu: »Gospod, sicer je to že stara reč, da imajo tenoristi posebno pravico, da so izredno neumni, a rečem Vam, Vi svojo pravico silovito zlorabljate!

Listek.

Dekle z Močevja.

(Švedski spisala Selma Lagerlöf.)

(Dalje.)

5.

Določeno je bilo, da bo Gudmundova in Hildurina poroka na binkoštni ponedeljek v Alvakri. V petek pred binkoštni se je peljal Gudmund v mesto nakupovat nekatere potrebne stvari. V mestu je nalletel na nekaj mladih fantov iz svoje fare. Vedeli so, da je Gudmund zadnjč v mestu pred svojo poroko. To so porabili za vzrok velikega popivanja. Silili so Gudmunda, da je pil in končno se jim je posrečilo, da so ga popolnoma omamili.

V soboto zjutraj je prišel tako pozno domov, da sta oče in hlapec šla že na delo. Spal je do poznega popoldneva. Ko je vstal in se je hotel obleči, je zapazil, da je obleka na več mestih raztrgana.

»Saj je videti, kot da bi se danes ponoči pretepal,« je rekel in se je skušal domisliti, kaj naj bi se bilo zgodilo. Spominjal pa se je samo, da je proti triindvajseti uri odšel v družbi z ostalimi iz gostilne. Kam da so potem odšli, ti ni mogel priklicati v spomin. Bilo je, kot da bi skušal prodreti skozi velikov temo. Ni vedel, ali so se podili samo po cestah, ali so še kam zavili. Tudi se ni mogel spomniti, ali je sam ali kdo drugi izpregel konja. Prav nič se ni spominjal vožnje proti domu.

Vstopil je v hišo, ki je bila radi praznika že očiščena in pospravljena. Delo je bilo končano in služinčad je pila kavo. Nihče ni omenil Gudmundovega izostanka. Zdelo se je, da so vsi edini v tem, da lahko Gudmund v teh zadnjih tednih svobode živi tako, kakor se mu poljubi.

Gudmund je sedel k mizi in dobil kavo, kot drugi. Ko je sedel in čakal, da se kava ohladi, je mati Ingeborg svojo že popila; vzela je v roke pravkar došli časopis in začela čitati. Gudmund, oče in vsi drugi so poslušali.

Med drugim je čitala tudi o nekem pretepu, do katerega je prišlo na velikem trgu v mestu med tolpo pijanih kmetijskih fantov in nekaterimi delavci. Kakor hitro se je prikazala policija, so pretepači zbežali; samo eden izmed njih je obležal mrtev na trgu. Odpeljali so ga na policijo in ker niso zapazili na njem nikakih zunanjih poškodb, so ga skušali oživiti. Ves trud je bil zaman in končno so odkrili, da tiči v glavi ostrina noža. Bila je ostrina nenavadno velikega noža, ki je prodrla skozi lobanjo v možgane in se je odlomila. Morilec je z ostalim nožem pobegnil. Ker so pa ljudje, ki so se udeležili pretepa, policiji dobro znani, je bilo upanje, da jih kmalu dobe.

Medtem ko je mati Ingeborg to brala, je potegnil Gudmund iz žepa nož in ga prav mirnodušno pogledal. Hipoma pa se je zdrznil, obrnil nož in ga z tako naglico vtaknil v žep, kot da bi se ob njem opeknel. Ni se dotaknil več kave, temveč je sedel dolgo nem in globoko zamišljen. Čelo je nagrbančil. Javno se je videlo, da še trudi na vso moč, da bi se nečesa domislil.

Končno je vstal, se zleknil in zazdehal ter odšel počasi proti vratom.

»Moram se nekoliko razgibati. Ves dan se še nisem ganil iz hiše,« je rekel in zapustil sobo.

Skoro istočasno se je dvignil tudi Erland Erlandsson. Popušil je svojo pipo in je šel v čumnato po nov tobak. Ko je stal in basal novo pipo, je videl iti Gudmunda mimo. Okno čumnate ni bilo obrnjeno na dvorišče, kakor ono družinske sobe, temveč na mal vrtiček, kjer je stalo nekaj visokih jablan. Za vrtičkom se je nahajalo močvirje, kjer je bilo v pomladnem času precej mlakuž, ki so se poleti popoloma osušile. Malokdo je šel kdaj tja. Erland Erlandsson se je vprašal, kaj pač ima Gudmund tam opraviti in je gledal za njim. Tedaj je videl, da je vtaknil njegov sin roko v žep, izvlekel iz njega nek predmet in ga vrgel v močvirje. Nato je šel na vrt, preskočil ograjo in se oddaljil v smeri proti cesti.

Kakor hitro sina ni bilo več videti, je

zapustil Erland hišo in šel k močvirju. Gazil je po mlakuži, se sklonil k tlom in nekaj potegnil iz vode, česar se je dotaknil z nogo. Bil je velik žepni nož, čigar večja ostrina je bila odlomljena. Obrnil se je na vse strani in se natančno ogledal, medtem ko je še vedno stal v vodi. Nato ga je vtaknil v žep, toda še parkrat ga je potegnil ven in ga pazno ogledoval, predno se je vrnil v hišo.

Gudmund se je vrnil domov, ko so že vsi legli. Šel je takoj spat, ne da bi se dotaknil večerje, ki je bila pripravljena na mizi.

Erland Erlandsson in njegova žena sta ležala v čumnati. Proti jutru se je zdelo Erlandu, da sliši pod oknom korake. Vstal je, odgrnil zavese in videl, da gre Gudmund proti močvirju. Sezul je čevlje in nogavice, šel v vodo, brodil semtertja, kakor kdo, ki kaj išče. Dolgo je tako brodil, nato je šel k bregu, pa se je zopet kmalu vrnil in iskal dalje. Celu uro je oče stal in ga gledal. Nato je šel Gudmund v hišo in legel zopet spat.

Na binkoštno nedeljo se je hotel peljati Gudmund v cerkev. Ko je začel konja vpregati, je prišel preko dvorišča oče.

»Pozabil si osnažiti vprego,« je rekel, ko je šel mimo. Kajti vprega in voz sta bila umazana in neosnažena.

»Imel sem preveč drugih skrbi,« je zagodrnjal Gudmund in se odpeljal.

Po službi božji je spremil Gudmund svojo nevesto v Alvakro in ves dan ostal tam.

Zbrala se je množica mladih ljudi, da bi praznovala Hildurin dekliski večer. Plesali so pozno v noč. Tudi pili so mnogo, a Gudmund se ni dotaknil pijače. Ves večer je izpregovoril komaj par besedic. Divje pa je plesal in se hkrati glasno krohotal, ne da bi kdo vedel čemu.

Gudmund je prišel ob dveh zjutraj domov. Kakor hitro je konja odpeljal v hlev, je šel k močvirju za hišo. Sezul je čevlje, zavihal hlače in brodil po vodi. Bila je svetla poletna noč in oče je stal za zaveso ter opazoval svojega sina. Videl je, kako je globoko sklonjen nad vodo gazil semtertja in iskal kakor prejšnjo noč. Od časa do časa je šel k obrežju, kot da bi obupal, da bo kaj našel. Čez nekaj časa pa je zopet šel v vodo. Nato je šel v hlev in prinesel vedro ter začel zajemati vodo. Uvidel pa je, da je to brez pomena in je vedro

odložil. Poskusil je tudi z rešetom. Celu močvirje je na ta način preiskal, pa ni drugega dvignil kot blato. Šele proti jutru se je vrnil v hišo, ko so začeli ljudje že vstajati. Bil je tako zmučen in zaspan, da se je opotekal in se je vrgel na postelj, ne da bi se slekel.

Božič v gozdu.

(Dalje.)

In že prične lahko rdeti temno nebo tam zadaj za ličnim omrežjem vejic, ki spuščajo na tla tako mehko svetlobo. Najprej bledorožno. O, kako se zdaj odbijajo na rožnati preprogi veje in vejice in celo omrežje kristala in belega paha. In vedno krasneje rdi škriatasta stena in čudovite modre, vijolične in sive barve vstajajo iz beline. Tiho strmita oba v nebesno krasoto. In dušica skoro sapa zadržuje, ker zdaj mora priti Jezušek! Odkod, tudi ve. Tam, kjer zavije pot naravnost proti žarenju, tam je težko breme srebro zakrivilo vejico, da visi v boku preko poti. Tam skozi mora priti. O, kako sije iz sivih oči neugasljiva otroška vera! Ali ne prihaja cingljanje vedno bliže? Rujava ruta je vsa pokrita s srebrnimi zvezdicami, kot bi bila pelušikina obleka iz mamičinega groba. Njeni zenici se širita, da postaja mavrična kožica samo ozek pasek krog črnih punčic; mala zdrsnje grofu raz naročje in ga potegne s seboj naprej. Tu, pod povešenimi jelkami gori v loku zlat ogenj kot neznanika, plameča ognjena vrata! Vrata v nebo! Široko so odprta in ravno proti njim drži srebrna gotška dvorana, najkrasnejša cesta sveta. Zdaj je jasno: tega so čakali vsi: drevesca, travice v srebrnih vencih, resa, ptiček z rdečo kapico, ki je ves čas letel pred njima. Tesno drug ob drugem stojita; otrok položi ročico na povešeno grofovo roko. In tenka zlata vez se spleta iz srca v srce, vez, spletena in vsega zlata nebeskih vrat! In preko njene roke, ki se nanjo naslanja otrokova glavica, se naenkrat usuje mehko, nežno valovje. Z napoloslepimi očmi, ki še vedno mečejo povsod v ognjenih krogih sliko zlatih vrat, pogleda vanjo. Ruta ji je zdrknila na tla in krog dvignjenega obličja, ki se vse sveti v blaženem pričakanju in trepetajočem začudenju, valovi slap bledozlatih las. In eden ognjenih obročkov leže krog glave in jo ovije, njeno srce pa prevzame skrit mraz, kot bi se ga dotaknil kak nebeščan. — Zdaj se pogreznejo vrata, še zadnjič zažari nebo, da se vsuje tisoč in tisoč rož v gozd — in že se dvignejo sive sence; kot strahovi stoji drevesa; onile hrast tam, ali ne zvija svojih rok kot kače? Ura, ta edina ura je minila.

In vendar ni minila, ker deklica, ki je z bledozlatimi lasmi kot metuljček, ki se izvije iz rujave zapreje, reče s slovesnim srebrnim glasom: »O, ali nisi videl, da je vendar vse res?!

»Ali si ga ti videla?« jo vpraša skoro bojece. Jezuška!

»Njegova vrata sem videla in njegovo nebo in potem so viseli vsepovsod rdeči venci. Te so vrgli angeli dol. Ali nisi videl rožnih vencev, ki so tako žareli in bili tako krasni? Saj so vendar viseli na drevesih in onile grm je imel sedem takih kronic.«

»Videl sem jih in tudi ti si imela kronic, dušica.«

»Tudi jaz sem jo imela. Ali jo imam še vedno?«

»Zdaj je izgubila.«

»Poglej, kako visijo drevesa in se zavijajo v razne tenčice, ker hočejo zdaj spati. In jaz sem tako trudna. Jokati moram, čisto sem utrujena. Ti, preveč sem se razveselila.«

»Preveč si se razveselila?«

»Več, če se človek preveč veseli, to vendar boli!«

»Dušica, pojdi, hiteti morava, nesel te bom.«

Sleče si jopit, da stoji tam kar v belih srajčnih rokavih, jo zavije vanj in vzame na svoje močne roke.

»Ali ne rabiš nobene mafhne deklince v svojih razvalinah; saj ne pojem veliko. Toda ne smeš nikogar spustiti noter, da me kdo ne vidi. Ker sicer pridejo pome. Imeti me vendar morajo, četudi sem samo revna deklince in je škoda, da ni mene vzela mamica s seboj, pa bi bil bratec ostal živ.«

»Morajo te imeti!« Grof gleda beli obrazek, ki sloni v valovih zlatih las na njegovi rami. — Fine poteze nosu, nekoliko prevelike oči — plemeniti obraz — — knez Branekar. — — —

Kar je dobro ne more biti najcenejše!

»Zlatorog-milo« se izdeluje iz iz najboljših sirovin, je torej za vsako perilo največje koristi. Brez truda naredi perilo snežnobelo kljub neznatni vporabi. V vsaki trgovini lahko dobite »Zlatorog-milo«!

»Princezinja! Za božjo voljo vendar! Kako dolgo ste že od doma? Ja, a vas nikdo ne išče?«
»Ja, zakaj pa praviš zdaj? Potem me moram tuaj jaz čakati. Saj nimam nobenega stika, prav uobenega, če ni teka doma!«

Uboga mala princezinja, uboga samotna dušica, ki jo mora zdaj nesti nazaj v njeno kajbico. Tako zaupljivo se ovija ročica krog njegovega vratu, medtem ko sam hiti z dolgimi koraki dalje. Dobro je vedel, da prebiva v starem gradu, ki gleda s svojimi močnimi stolpi v eno najljubše dolin, edina hčerka kneza, ki prihiti v svoj stari rolni grad samo ob velikih praznikih in lovih. Toda o otroku se govorili vedno z nekakim zmigavanjem, tako da si ga je predstavljal kot morda slaboumno bitje, ki s svojim životorenjem pripravlja starodavni vodbini najprekornejšo razočaranje. Kneginja in dva sinčka prvi trileten in drugi nar dnu starejši, so umrli pred desetimi leti v enem tednu za težko davico. Poročil se knez dozdaž še ni, četudi se bo moral, kajti starodavno deblo je stalo zdaj samo na njegovih dveh nogah. Toda zakaj ne mrgoli zdaj po gozdu lovec in psov, zakaj ne bije plat zvona v vaških cerkvah kot vedno, kakar se ni vrnil kak otrok, ki je s svojim rojstvo v očeta menda tako osupnil, da mu je zaostal požirk v grlu. Dušica, zakaj to vendar ne iščejo? Tri ure daleč je šla in tega ji nihče ne prisoja. In zgrozil se je pri misli, kaj bi se bilo pač zgodilo, ako ga danes ne bi bilo tako vleklo v gozd v upanju, da bi menda ta krasota tu na prostem tako napelila njegovo dušo, da bi pozabil strašno hrepenenje po eni sami človeški duši.

»Ali spiš, dušica?«

»Ne! Tako je lepo ko me neseš in me boš prinesel k svojim razvalinam! Kot Sneguljčico za sedmimi gorami. Ti seveda nisi palček, ampak skoro velikán in moram na me gledati dol in tudi jaz bi rada zrastle tako velika. Pa močan si in se ti v temi ni treba bati.«

»Morda se pa vendarle bošim?«

»Zdaj?«

»Ne, zdaj ne. Toda, ali naj bo tvoj oče brez otrok?«

»Ti tudi nisi nobenera.«

»Vsak otrok ostane pri svojem očetu.«

»Tudaj morava nazaj! O, ne reci mi tega! Nažem! Ostanem tukaj, četudi so drevesa še tako strašna v svojih belih ogrinjalih. O, sanj se mi o tem, sanja. Toda jaz ostanem tu. Sedaj se vsi jeze in vsi obenem govore in r'hoví glasovi režejo, pa ne smem zatisniti ušes. In ruto sem vso raztrgala.«

»Kako znaš govoriti, dušica, pa praviš, da ne znaš pravega povedati! Kakaj ne poveš tega očetu, ljubemu ateku?«

»Zdaj pa? Vedno vram! Tako uljudna, kadar je tukaj. In ti moraš vendar vedeti, da ni uljudno, če se človek pritožuje nad gospo Vartovo.«

»Dušica, tvoja govorica je krasna čisto tvoja. In znaš — oriti pač tudi z ono gospodično angleško, z drugo francosko?«

»Gospica je v Anversu na poštihnicah in gospo Vartovo boli glava in enodružna Bramova. — toda to je velika skrivnost, povem ti jo le, ker je ne boš izklepetal dalje — je šla h Karlu.«

»Tako, h Karlu.«

»Pa jo gotovo enkrat poroči, in potem si bo lupila plišastega blazinjaka, da se ji ne bo treba sramovati, kadar jo посетijo druge gospe. In to mora imeti vsak dostojen človek.«

Toda ustraši se v dno duše, kajti grof gotovo nima plišastega blazinjaka. In morda ga je užalila? Pa ona hitro poljubi na uho, ki ji je bil najbližji in tudi ni tako porastlo. »Mislina samo gospe, veš?«

»Pusti to, dušica,« ji reče skoro strogo, »in povej, kako si užila; saj te vendar ni vzela s seboj h Karlu?«

Oh, zdaj ji je verkar zameril in gotovo nima plišastega blazinjaka.

»Ne,« pripoveduje deklica vsa zbegana dalje, »varuška bi se bila morala z menoj igrati, pa je prišla k njej njena mati, ki stanuje daleč nekje in je jokala mnogo in pripovedovala mnogo, med drugim tudi o kravi in židu. Kako ti ljudje govore, ne razumem prav. In se tudi ne smem učiti, pravi gospodična Brahmsova: je grdo.«

Oglaš se nekaj, kot bi grof kaj mrmral — kot neumna gos se glasi.

»No, dalje!«

»Tudaj je šla varuška in je hotela materi primesti nekaj, kar je v neki knjigi in za kar se dobi denar in kar je napravilo veselje. Maleri, ne va-

ruški. In mati je šla in je pustila svojo ruto. In tedaj se je zgodilo, kot bi me nekaj zgrabilo in vleklo k ruti. Tedaj sem se zavila vanjo kot napravijo perice, kadar pridejo v deževnem vremenu. Samo eno dokolenico sem obula, pa sem se prestrašila in hitela urno po stopnicah za služinčad dol in nikdo me ni srečal. Potem sem šla skozi park in vrtnar je zaklical za menoj »strašilo«, pa sem prišla k reki. Ker ni bilo nobenega mostu, sem pa šla preko ledu.«

»Čez reko si šla?«

»Bilo je zelo lepo. Voda je tekla spodaj in klikalo je in nekdo se je smejal skrivoma spodaj in riba je švignila mimo in tudi veliko luknjo sem našla in šla okrog nje.«

ST. PETER PRI NOVEM MESTU

V našem novem »Domu« se je začelo na jesen živahno življenje in obeta postati še živahnejše. Na dan 18. t. m. je bilo v tej sezoni prvo javno predavanje, katero je imel društveni predsednik. Dne 23. t. m. je »Orele« vprizoril »Repoštevec«. V sled slabega vremena oziroma zasneženih potov je bila udeležba res piela, a moralni uspeh ni izostal. Spoznali smo, da se bo dalo pri dobri volji in vztrajni vežbi s našimi fanti še marsikaj doseči na odru. Upamo, da ne bo predolgo temu, ko jih bomo zopet videli na odru, in to pot pri vprizoritvi »Garcia Morena«. Dekleta pa tudi nebojejo zaostati. Napovedale so nam »Larsko pastirico«. — Znani samostojni rogovilež Salehar je kot gostilničar dolgo izžival s ponovnimi prestopki pri svoji obrti potrpežljivost novomeškega okrajnega glavarstva. Končno mu je glavarstvo za njegove obilne nerednosti vzelo koncesijo za 3 mesece. To kazeno je že zdavnaj zaslužil. Salehar je mislil, da bo delal z županstvom tako, kakor dela s svojimi posli. Saj je daleč na okrog znano, da stepe vsakega blapca, vsako dečko, vsakega pastirja. In še kako! Ni čuda, da je mož vedno pred sodnijo. Lahko rečemo, da ni v župniji nobenega tako prepeškega fanta, kakor je oženjeni Salehar, ki se rad ponaša s svojo »kulturo!« In vsa njegova kultura obstoji v koln, zmerjanju in bogolestvu. Da, tudi radi bogolestva je bil že zasledovan ta »mož!« In to naj bo gostilničar! Saj se pa tudi vsak dostojen človek premisli, preden prestopi njegov prag. Samostojni volivci pa ne morejo biti ponosni, da so nekakega zastopnika poslali v občinski odbor. — Dne 8. decembra popoldan priredi izobraževalno društvo svojim članom Miklavčev popoldan.

ST. GOTARD PRI TROJANAH.

Naši društveni igralci so nam v nedeljo 18. novembra prav dobro podali krasno A. Medvedovo igro »Stari in mladi«. Tudi pevski zbor, ki se požrtvovalno trudi, zasluži priznanje. Po praznikih bodo igro ponovili. Naj bi bila tudi v bodočo društvena dvorana vselej polna. Kakor mila pomlad so se nam zdeli gorki dnevi ob sv. misijonu o Vseh svetih. Bog daj, da bi se tudi v sreih po sv. misijonu zbudilo novo pomladno življenje. — Žalostne sledove je pa pustila prva zima po naših vrtovih in gozlih. Na stotine največjih in najlepših sadnih dreves leži od zadnje posledice izruvanih s koreninami vred. Tudi gozdovi so hudo občutili neusmiljeno roko zime.

200 kron na dan lahko vsak zasluži doma v svojem kraju, kdor hoče svoje izdelke prodajati. Pošljite mi za pojasnilo znamko za odgovor in svoj natančen naslov. — JOSIP BAIČ, LITJA. 6733

IZSLA JE

»**DRUŽINSKA PRATIKA**«
za leto 1924.

Dobite jo v knjigarnah in vseh trgovinah. Cena izvodu 5 Din brez poštne. Preprodajalci dobe popust. — **ZAHTEVAJTE JO POVSOD!**

Lisičje in vse druge kože

divjačine kupuje v vsaki množini celo leto.
D. ZDRAVIČ, trgovina usnja, LJUBLJANA, Florijanska ulica šte. 9.

HLAPCA treznega in poštenega, sprejemno na kmetijska dela v ZUPNIŠČU na Gorenjskem. — Plača po dogovoru. — Oglaš na upravnishvo »Domoljuba« pod številko 7673.

Pomočnika in učenca ki se je že nekaj učil, sprejme takoj IVAN DOBERE, čevljarški mojster na BISTRICI šte. 16. postaja NAKLO.

Naprodaj posestvo v Okrogli, na lepi ravni legi, rodovitne njive, 8 mernikov posestva. Cena 16.000 Din. Proda Aleš JAKLIČ, Ravnik pri St. Ruperta.

Poceni prodam: nov enovprežni VOZ, 146 kg težek, 2 nova PLUGA za izoravanje krompirja. Posavec št. 1, pošta Podnart. 7676

Kdor hoče svoje družino dobro obuti naj kupi USNJE na sejmu v LITJI, METLIKI, MOKRONOGU IN ZEROVANCI na stojnici Franc PERKO.

2 miz. vajenca in 1 nomočnika takoj sprejemem. — JOSIP KUNČIČ, mizar, Podgora št. 6, št. Vid nad Ljubljano. 7687

Hiša z lepim vrtom

naprodaj na Doči št. 39 za ceno 120.000 Din. Nekaj njiv pri hiši, 1 travnik, 1 in pol orala polja. — Naslov pove: IVAN PODOBOJ, DOLE, pošta Borovnica. 7703

Deklo IŠCEM, ki je vajena vsega dela v kmetijstvu. Nastop o Božiču, plača po dogovoru. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šte. 7555.

Dobrega mlinarja z vso oskrbo v hiši, takoj sprejemem. Plača po dogovoru. — FRANC STULAR, PODNART, Gorenjsko. 7577

Preklic. Podpisana preklicujem, kar sem dne 29. oktobra 1923 trdila o Franciški Sonc, češ, da ima nedopustno razmerje z mojim možem, ter izjavljam za neresnično, in se ji zahvaljujem, da je opustila sodno zasledovanje. — Črnuče, 2. decembra 1923.

Franciška Marija Dobnikar.

Čreva.

Imam v zalogi VSEH VRST ČREVA po najnižjih dnevnih cenah. Prvo domače podjetje v Ljubljani. Priporočam se vsem mesarjem in gostilničarjem. — FRANC ZUPAN, Črevar, Ljubljana, Mestna klavnica. 7683

Za Miklavža! Za Božič!

NAJCENEJE in NAJBOLJE kupite miklavževa in božična darila: oblečke, majce, čepice, nogavice, rokavice, predpasnike, zimsko perilo, vse vrste blaga za obleke in perilo, rute, robce, kravate itd. itd. v stari, znani TRGOVINI

F. Češnovar,
Ljubljana, Stari trg šte. 16.

Ne zamudite! Samo en poskus!

BOLEČINE? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elzafudl! Vi se boste čudili! Dobrodejen pri drgnjenju celega telesa in kot kometikum za kožo, zobe in negovanje ust! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje ter čez 25 let priljubljen! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev z 10 % doplačila razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elza trg št. 16, Hrvatsko.

»Kmetijska nabavna in prodajna zadruga«

za kamniški politični okraj v Kamniku, opozarja tem potom resne PARTIJE GOZDNIH DELAVCEV, da ima za spraviti IZ GOZDA V DOLINO VEČJO MNOŽINO BUKOVIH HLODOV IN DRV, pol ure daleč in plača za to akordno delo nad 200.000 K. — Kdor bi na to delo reflektiral, naj se oglasi pri nadpisani zadrugi v Kamniku, takoj. — Les je ves iz gozda spravljen na en kup nad strmino, od koder se bo spuščal čez travnik in gozd v ravnino. 7667

Pri nakupu zimskega blaga za ženske in moške obleke, zimske rute, ogrinjalke, plete, rjuhe, koce in odeje se priporoča občeznana trgovina

Janko Češnik, Ljubljana

Lingarjeva ulica. Stritarjeva ulica.
Cene zmerno nizke.

BRINJE

prvovrstno blago, zopet na zalogi. — FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Najboljšo in najcenejšo STREHO dobavlja

»KAMENIT«, Laško.

čevljarskega vajenca z dežele od dobrih poštnih staršev sprejemem takoj. — Janko ZALETEL, Fužine št. 6, Sp. Hrušica. 7454

BRINOVO OLJE

KUJUJE po najvišjih dnevnih cenah v vsaki množini drogerija A. KANC. Ljubljana, Židovska ulica št. 1. 7472

Kostanjevega LESA

KUPIMO vsako množino. — Ponudbe z navedbo cene za 100 kg franko naloženo na vagon je staviti na trdko PATERNOST & REMIC, Ljubljana, Slomškova ulica 11. — Telefon 589.

Bronaste zvonove
vliva

najceneje in z dobavnim roko do 3 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna
Sl. Vid nad Ljubljano.

SUHE ČEŠNJE

za žganjekuho nudi SEVER in KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 6783

Hlapca h konjem (kočijaža)

treznega, vsestransko zanesljivega, srednje starosti, z dobrimi spričevali proti dobri plači in celi oskrbi v hiši sprejme M. DOLNICAR, restavratore, na glavnem kolodvoru, Ljubljana.

Marija Rogelj

Manufakturna trgovina, LJUBLJANA, se nahaja sedaj v

Lingarjevi ulici št. 4,

- druga ulica čez frančiškanski most. -

Velika izbira štofov, cajgov, porbanta, plavega in belega blaga. — OPREME za neveste. — ODEJE, kovtvi, moško in žensko perilo, šlingarja. — Blago dobro, cene nizke.

Denar za Božič

prihranite, če kupite za obleke OŠTANKE MOŠKEGA in ŽENSKEGA BLAGA pod lastno ceno pri:

LENASI & GERKMAN, Ljubljana

POZORI Za društva, **POZORI** ki uprizarjajo gledališke igre, izdelujem nove **umetne brade**

ki ne rabijo lepila. 6 brad za različne maske in barve 65 Din, 10 brad 90 Din. — V zalogi so garniture šmink, osembarvne, lepilo. Lasne kite po nizki ceni. — Izdelujem po naročilu gledališke vslulje. — Kupujem ženske zmešane lasne po najvišji dnevni ceni.

L. dolenska lasna industrija
I. Svetec, Novo mesto.

Mlinske KAMNE

iz lastnega kamnoloma v Ortnoku, zelo trde iz zrnatega kremenca, posebno priporočljive za koruzo, oves in zmes, kakor tudi umetne, bele in zmesne kamne, nadalje mlinske stroje ter vse ostale mlinske potrebščine in gonilna jermena nudi po najnižjih dnevnih cenah trdka

ČADEŽ & BRCAR - Ljubljana,
KOLODVORSKA ULICA 35.

1 meter domačega platna

da TOVARNA SINKOVEC, Grosuplje za 2 kg prediva — ali 14 kg godenega oziroma 20 kg surovega lanišča.

Edon Koutny

špecialna trgovina z prodjem, stroji in tehničnimi potrebščinami

naznanja uljudno, da se je preselila

na Aleksandrovo cesto 7

(vogel Bethounove ulice)

ter prosi svoje cenjene odjemalce nadaljne naklonjenosti.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG

d. d. v Ljubljani

prodaja

premog slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brokete:

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani,

Miklošičeva cesta št. 15./11.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Bučilke
Ženske ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

Miši, podgane, stenice, ščurki

In vsa gonilca mora poginuti ako uporabljate moja najboljša
proizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim
in mišim mišim Din 7-50, za podgane Din 7-50, za ščurke
Din 7-50, za stenice Din 7-50, uničev. moljev Din 8-—, proti
mrčesom Din 7-50, maslo prou ušem pri ljudeh in pri
šivini Din 4-—, za uši v obliki in perlu Din 7-50, tinkt.
prou mrčesu na sadju in na zelenjavi Din 7-50, prou
mravljam Din 7-50.

Preprodajalci dobe popust Po-itja po povzetju
Zavod za ekspedicijo: ARTES, kem. laboratorij
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, Zagreb 1.

Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija
Najkrajše in najodbornejšo vožnje v Ameriko in čez
Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozne listine in tozadavne poljsnitja daje:
IVAN KRAKER,
zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulice 41.

Brzo-brzo-brzo
na vlak v Celje v vele-
trgovino R. Stermeckl,
kjer kupite
letos **SUKNO**

za moške in voleno za
ženske oblike, parhent
belo, pisano in rjavo
plato, kakor tudi vse drugo manufakturno
robo po čudovito niskih cenah. V
lastnem interesu se vsakemu priporoča,
da enkrat poskus! kupiti v veletrgovini
R. Stermeckl, Celje. Trgovci engros-cene.

Semensko DETELJO

kupi vsako množino FRAN POGAČNIK, Ljubljana.
Dunajska cesta šte. 36. 7402

Čisto zastonj

ne, ampak po izredno niskih cenah dobite
vse vrste sukna, hlačevin, žameta, barhenta, hlače,
kloa, platna, trikotaže, jopic, pletov, ogrinjalk,
nogavic, prvovrstnih nahrbtnikov v vseh velikostih
(domač izdelek) in najrazličnejše drugo blago

V NOVOOTVORJENI TRGOVINI

»**DANICA**«, Majzelj & Rajšelj,
LJUBLJANA :: Turjaški trg šte. 1
(bivša »Preskrbovalnica«).

Samo dobro, solidno blago. :: Postrežba točna.

☛ Cene konkurenčne. ☛

Istotam se dobi **USNJE** vseh vrst po najnižjih
cenah. — Vsak si naj ogledal — Nikdo ni pri-
siljen kupiti.

Na drobnot 6860 Na debelo!

Kupujem vsakovrstne surove
kože po najvišjih dnevnih cenah

Prodajam usnje

od najfinejših do najnavadnejših
vrst

Sprejemam

v obdelavo vsakovrstne surove
kože po zmernih cenah.

ANDREJ OMERZA

trgovina z usnjem in surovimi kožami
LUKOVICA pri KAMNIKU.

Oglejte si

najnovije

ŠIVALNE STROJE EXCELLA

Najcenejši stroji
Izborno nemško blago
10 let jamstva

Za Božič in Novo leto
še **10% popusta**

J. GOREC

LJUBLJANA

V palači Ljublj. kreditne banke

Nekdanja »SKOFOVA« vinske klet, Pred Sko-
fijo 1 otvorična. — Iščijo se fina pristna VINI!

MODROCI vseh vrst

federmodroci po 1700.— kron, vrhni afrik po 1600
kron, fini zimnati po 3600.— kron. LEPA ŽIMA po
160.— kron kg dalje.

NAJBOLJŠE BLAGO NA IZBIRO in DOBRO
DELO vedno v zalogi. ☛ **OGLEJTE SI!**

Se priporoča

RUDOLF SEVER

specialna zalogla tapetniških izdelkov, Ljubljana,
Gospodarska cesta šte. 6.

NAZNANJAMO

da smo OTVORILI TRGOVINO z
usnjem iz prvovrstnih tovarn in nakup vseh vrst surovih
kož

— **Maschke & Komp.** —

Cesta na juž. železnico, nasproti spediterju Ranzingerju,

LJUBLJANA.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospo-
darsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.